

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Анна Славчева Кръстева

По конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Публичен мениджмънт) , област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки и национална сигурност

Обявен от СУ „Св. Климент Охридски“, ДВ, бр.61/02.08.2022 г., за нуждите на катедра „Публична администрация“, Философски факултет

Основание за изготвяне на становището: заповед №РД-38-491/22.08.2022 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

„Това не е „похвално слово“ на гражданския идеализъм, защото, макар приматът на социалните ценности да е принципно водещ, мисиите на организациите, природата на гражданския сектор е сложна.“ Този цитат от монографията на д-р Петров ни въвежда в центъра на неговия теоретичен свят на организации, граждански сектор, ценности, взаимодействия, политики и практики. Доколко монографията и публикационната дейност на д-р Петров са успели да концептуализират, теоретизират и изследват ‘сложността’ на тези явления е предмет на анализ на настоящето становище.

Изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“

В конкурса участва един кандидат – гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров от СУ „Св. Климент Охридски“. Гл. ас. д-р Симеон Петров покрива напълно минималните национални изисквания за Област 3. Социални, стопански и правни науки, 3.7. „Администрация и управление“ според Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Р България. Всички изисквани показатели са убедително изпълнени - 150 точки за докторската дисертация и хабилитационния труд по показатели от групи А и В, 202,5 точки за статии и студии на български и на

английски езици от изисваните 200 точки, както и 55 точки за цитирания от необходимите 50.

Публикации

Корпусът от публикации е убедителен. Негов център е монографията *Организациите с идеална цел - същност, роли, управление*, публикувана в издателството на "Св. Климент Охридски" през настоящата година. Приложени са още 15 публикации, сред които глава от книга на английски език, студии и статии в научни сборници и списания. Публикациите са по темата на конкурса и са базирани на богата добре проучена и коректно използвана съвременна научна литература.

Научни резултати и приноси

Монографията е съществен принос към развитието на изследването на организациите с идеална цел и неправителствения сектор. Сред множеството й достойнства бих открила няколко:

- *Концептуализирането на гражданските организации като 'организации с идеална цел'*. Много може да се спори за понятието и аз бих участвала критично в такава дискусия, но то безспорно изразява синтеза на нормативно и аналитично в подхода на автора, както и силния ценностен патос на изследването. Самият 'идеализъм' е аналитично балансиран в монографията със силен акцент върху ефективността, мениджмънта, организационното проектиране, капацитета на организациите с идеална цел.
- *Теоретичните предпочитания към новия институционализъм* с трите му направления – рационален избор, социологически и исторически. Изборът на новия институционализъм като централна теоретична парадигма е релевантен на изследването. Той би бил още по-добре защитен с по-задълбочена рефлексия върху сферата на валидност на новия институционализъм.
- *Аналитичният триъгълник организации с идеална цел – държавни институции – пазар* позволява комплексен и балансиран подход към спецификата на гражданските организации. Особено продуктивна е насоката на изследване на хибридните зони на размиването на границите

между трите сфери като маркетинга на гражданското, максимизация на печалбите, социалните предприятия и други измерения на хибридна зона между гражданския сектор и пазара.

- Вечната *теоретична дилема структури или актьори* се проявява по два начина в изследването. Ключовият акцент е върху структурите – функциите, целите и дейностите на организациите с идеална цел. Перспективата на агенсу, на актьорите е по-слабо застъпена, но има интересни концептуализации като доброволчеството, мотивацията на тези специфични актори – доброволците, феномен все още относително слабо застъпен в България, но с нарастваща активност и значение.
- *Сравнителният анализ на гражданските организации* в България с тези в Централна и Източна Европа е сред силните резултати на изследването, защото позволява по-аргументирано да се открие и специфичното, и европейското в българския случай.
- Бих отбелязала и един *оригинален естетико-стилистичен момент* – визуализирането на понятия и идеи в произведения на визуалните изкуства, като например картината на Пиер ван дер Борхт на фантастичното животно с глави на много други животни с показателното заглавие ‘Алегория на трудността на управлението’. Знаем от Аристотел, че формата не е просто опаковка на съдържанието, а е активна и тази активна арт визуализация на теоретични послания не просто прави текста по-атрактивен и четенето – по-приятно, но усилва посланията чрез интерференциите на афективното въздействие на изкуството и аналитичната строгост на теоретичния текст.

Няма изследване без теоретични дефицити. Бих отбелязала една насока, която не е достатъчно разгърната в монографията:

- Тя е свързана със съществената промяна на *публичния образ на гражданските организации*. В началото на демократичния преход те бяха издигнати на пиедестал и бяха теоретизирани като *differentia specifica* на пост-комунистическата демократизация (за разлика от други вълни на демократизация) – развитие на гражданско общество наред с преход към пазарна икономика и създаване институционалната структура на плуралистична демократична система. През последните години, обратно, гражданският сектор е обект на силни нападки от популистки и крайно-

десни лидери и политици, както и на някои медии. Фактът на екстремисткия профил на повечето критици на гражданския сектор не намалява сериозността на предизвикателството за контрастните публични интерпретации на ролята на гражданските организации, което, от своя страна, има влияние върху оценката на тяхната роля и дейност, върху готовността на държавни институции за приемане на предложения за политики, формулирани от граждански организации.

Приносите са коректно формулирани. Сред множеството, разгърнати в различни публикации, бих открила два:

- Изследване и анализ на профила на българските общински кметове. Той е очертан както в национална, така и в сравнителна европейска перспектива. Анализът е многопластов и много-факторен и се разгръща в пресечната точка на нормативна база, институционална традиция, социална база.
- Анализ на целите и резултатите на административната реформа в България. Изключително интересно е заключението, че тя отразява развитието на идеите за публичната администрация, които влиятелните международни организации разпространяват, а различните етапи на реформата съответстват на промяната в различните идеи. Този резултат безспорно заслужава да бъде валидиран с нови анализи на промени в административната реформа, както и да бъде задълбочен като интерпретация.

Цитирания и циркулация на научните публикации в академичната общност

Публикациите на д-р Петров са цитирани както у нас, така и в чужбина, както в научни трудове, така и в доклади на престижни международни организации като OECD. Както броят цитирания, надхвърлящ минималните изисквания, така и тяхното разнообразие свидетелстват, че научната продукция на д-р Петров е в научен оборот, че идеите и резултатите от изследвания му се валидират и използват в българската и международната научна общност. Това е много съществен индикатор за хабилизация.

Оценка на кандидата

Д-р Петров има богат и релевантен на конкурса за доцент преподавателски, изследователски и научно-редакционен опит.

Достоен за отбелязване е респектът на д-р Петров към неговите 'учители', както той уважително ги нарича - проф. Татяна Томова и проф. Тодор Танев, разбирането на индивидуалното академично израстване като континуитет и развитие на научната общност, като споделяне на най-значимите постижения и стремеж да се върви напред. Това уважение е споделено и от 'учителите', които са сред съвременните класици на публичната администрация, които сътрудничат с д-р Петров в колективни публикации и които конструктивно го подкрепят като рецензенти на монографията.

Софийски университет може да се гордее с възпитаници като д-р Петров, които обвързват с него всички етапи на своето академично развитие, демонстрирайки стремеж към най-високи стандарти и високи постижения – завършени с отличие две бакалавърски програми - „Публична администрация“ и „Политология“, както и магистърска програма „Публичен мениджмънт и политики“. Тези взаимодопълващи се тематични области са обогатени със специализация „Европейска интеграция“, както и с квалификация „Международни отношения“ в Центъра за образователни услуги на СУ. Докторската дисертация в катедра „Публична администрация“ издига на ново ниво тази богата палитра от дисциплинарни полета чрез изследването на темата „Промяната на публичните политики. Европейска политика на заетост“

Университетското израстване от асистент до главен асистент също е свързано с катедра „Публична администрация“. Широката гама от квалификации по различни специалности се материализира в преподавателска ангажираност в четири специалности – Публична администрация, Европеистика, Социология и Политология, както и в разнообразието на тематиката на 6-те курса, на които е титуляр и на 4-те курса, в които води семинарни упражнения: „Теория на управлението“, „Формиране и осъществяване на публичните политики“, „Методология на анализа на публичните политики“, „Проектиране и управление на социални програми“ (бакалавърска степен „Публична администрация“); „Публични политики“, „Социална политика“, „Европейска социална държава“ (бакалавърска степен „Политология“); „Анализ на политики“, „Оценка при трансфер на политики“, „Методи и техники за анализ на публични политики“, „Управление на публични проекти – на английски език“ (магистърски програми по публична администрация); „Проекти в областта на заетостта

и социалното включване“ (магистърски програми по европеистика); „Публични политики в градска среда“, „Методи и техники за анализ на публичните политики (магистърски програми по социология).

Академичната справка убедително илюстрира, че учебната заетост и аудиторната заетост на гл. ас. д-р Симеон Петров през последните пет години значително надхвърля определената като базова натовареност от СУ „Св. Климент Охридски“ .

Всички курсове на д-р Петров са свързани с темата на конкурса.

В академичното портфолио на д-р Петров са включени както многестро проекти, така и редакционна работа в „Публични политики.bg“, на което той неизменно сътрудничи повече от десетилетие още от 2010 година

Заключение

Гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров – отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, на правилниците за неговото прилагане както в страната, така и в Софийския университет. Той има дългогодишен опит и стаж в СУ „Св. Кл. Охридски“, специалност „Публична администрация“. Четворната експертиза и опит – преподавателски, изследователски, проектен и научно редакционен – свидетелстват за научна зрялост и постижения, достойни за израстване в академичната кариера.

В резултат на високата оценка на научната и преподавателската дейности на гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров категорично подкрепям избирането му за „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Публичен мениджмънт) в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

18.11.2022 г.

Член на научното жури:

(проф. д-р Анна Кръстева)